

Shree Greater Bombay Vardhman Sthanakvasi Jain Mahasangh

Conducted

MATUSHREE MANIBEN MANSI BHIMSHI CHHADVA

DHARMIK SHIKSHAN BOARD

धार्मिक शिक्षण बोर्ड

Website : jaineducationboard.org

E-mail : jainshikhshanboard@gmail.com

૮ જાન્યુઆરી ૨૦૨૩ - જૈનશાળા પેપર - ગુણ : ૧૦૦ સમય : ૯ થી ૧૨

શ્રેણી - ૬

- પ્રશ્ન. ૧) સામાયિક પ્રતિક્રમણના આધારે જવાબ લખો:- (૩૦)
- (ક) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો. (૧૦)
- (૧) ઈણમેવ,,,, કેવલિયં.
- (૨) દુપ્પ મજજણાએ,,,, જો મે દેવસિઓ.
- (૩) લોગસ,,,, સમાહિવર.
- (૪) મણદુપ્પણિહાણે,,,, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ્મ.
- (૫) માણં ઉણહં,,, માણં દંસા.
- (ખ) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતી અર્થ લખો. (૦૫)
- (૧) ગોયર ચરિયાએ (૬) ગાહાસોલસએહિં
- (૨) ગંધેણં (૭) ગરિહામિ
- (૩) ગુચ્છગ (૮) ગુણવ્વયાણં
- (૪) ગમણાગમણે (૯) ગોવાલિક
- (૫) ગઈ (૧૦) ગાંઠડી છોડી
- (ગ) નીચે આપેલ ગુજરાતી અર્થનો માગધી શબ્દ લખો. (૦૫)
- (૧) બધા દેવ, ગુરુને માનવા તે (૬) ધરેણાંની જાત, સંખ્યાની મર્યાદા
- (૨) અણદીધેલી વસ્તુ લેવી, ચોરી કરવી (૭) નીચી દિશાની મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન કરેલ હોય
- (૩) વિશેષ માનવા યોગ્ય (૮) એક કરણ
- (૪) ઔષધ (૯) અનુત્તર, સર્વોત્તમ છે.
- (૫) થોડી કાચી અને થોડી પાકી (૧૦) અક્ષર અધિક ભણાયાં હોય.
વસ્તુનો ઉપયોગ કર્યો હોય.-

(ઘ) પ્રતિક્રમણના પ્રશ્નોત્તરના આધારે જવાબ લખો.

સાચું છે કે ખોટું, ખોટું હોય તો સુધારીને લખો.

(૧૦)

- (૧) ખળાયે, ઘ્રીઠાએ, આપથાપનાએ શબ્દો આલોચણામાં આવે છે.
- (૨) ચોથું શ્રમણસૂત્ર શ્રધ્ધા, પ્રરૂપણા અને સ્પર્શના સંબંધી છે.
- (૩) બીજા શ્રમણ સૂત્રનું નામ શય્યા સૂત્ર છે.
- (૪) પ્રતિલેખનથી નિવૃત્ત થઈને બીજા શ્રમણસૂત્રનો કાયોત્સર્ગ કરવો જોઈએ.
- (૫) સ્વાધ્યાય અને પ્રતિલેખન એ મૂળગુણ છે.

(ચ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૦૫)

- (૧) આળસપૂર્વક, ઊતાવળથી, વિધિપૂર્વક ન જોવું તે છે.
- (૨) પ્રથમ શ્રમણસૂત્ર દોષથી નિવર્તવાનો પાઠ છે.
- (૩) એટલે જોવું અને એટલે પોંજવું.
- (૪) નો સ્વાધ્યાય ચાર પ્રહર કરી શકાય છે. સ્વાધ્યાય તો ચાર સંધ્યાકાળ છોડીને આઠે પ્રહર કરી શકાય છે.

પ્રશ્ન. ૨) આગાર ધર્મનું સ્વરૂપ અને દુર્લભતા

(૦૭)

નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

- (૧) ધર્મના કેટલા પ્રકાર છે? ક્યા ક્યા?
- (૨) કામદેવ શ્રાવકની દૃઢતા ના વખાણ ભગવાન મહાવીર સ્વામીએ ક્યાં આગમમાં કર્યા છે?
- (૩) પ્રભુના મુખે આગમમાં કઈ નગરીનાં શ્રાવકનાં વખાણ કર્યા છે?
- (૪) તીર્થની સ્થાપના થાય ત્યારે પહેલે દિવસે ગણધરો શેની રચના કરે?
- (૫) નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આંકડામાં લખો.
 - (૧) એક કોડ (કરોડ) પૂર્વ વર્ષ એટલે કેટલા?
 - (૨) શ્રાવકને કેટલી ઈન્દ્રિય હોય?
 - (૩) આગાર ધર્મનું સ્વરૂપ અને દુર્લભતામાં કેટલા આગમનાં નામ આવે છે?

પ્રશ્ન. ૩) ૩૨ આગમ સૂત્રના આધારે જવાબ લખો:- (૦૫)

સાચા છે કે ખોટા, ખોટા હોય તો સુધારી ને લખો.

- (૧) જૈન ધર્મના મૂળ આધાર રૂપ ૨૭ આગમ છે.
- (૨) ૧૨ માં અંગસૂત્રમાં જ. ૧૦ પૂર્વનું જ્ઞાન સમાવિષ્ટ હોય છે.
- (૩) જૈનો સ્વાધ્યાય અસજ્જાય ટાળીને આઠે પ્રહર કરી શકાય તે કાલિક સૂત્ર છે.
- (૪) ચતુર્વિધ સંઘને પ્રતિદિન અવશ્ય કરવા યોગ્ય છે તે મૂળ સૂત્ર છે.
- (૫) ૧૧ અંગસૂત્રના રચયિતા શ્રી સુધર્માસ્વામી છે.

(૨) એક અયોગ્ય શબ્દને અલગ કરો રાઉન્ડ કરો. (૦૩)

(૧) શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથામાં કોનું વર્ણન આવે છે.

(૧) મેઘકુમાર (૨) દ્રૌપદી (૩) ધર્મરૂચિઅણગાર (૪) કામદેવ શ્રાવક

(૨) અંગ સૂત્રમાંથી એક ઉપાંગ સૂત્ર અલગ કરો.

(૧) વિપાક સૂત્ર (૨) ઉવવાઈ સૂત્ર (૩) ભગવતી સૂત્ર (૪) ઠાણાંગ સૂત્ર

(૩) ઉપાંગ સૂત્રમાંથી એક મૂળ સૂત્ર દૂર કરો.

(૧) પ્રજ્ઞાપના સૂત્ર (૨) જંબુદ્વીપ સૂત્ર (૩) રાયપસેણીય સૂત્ર (૪) નંદી સૂત્ર

પ્રશ્ન. ૪) નવ તત્વનાં આધારે જવાબ લખો:-

પ્રશ્ન. ૧) (ક) નીચેના શબ્દો ક્યાં તત્વમાં આવે છે. (૦૫)

(૧) પરાઘાત (૨) પ્રાયશ્ચિત (૩) પીળો (૪) પંડિત વીર્ય

(૫) પરિહારવિશુદ્ધ ચારિત્ર

(ખ) નીચે આપેલી સંખ્યા કોની છે તે લખો. (૦૫)

(એ) 530 (બી) 82 (સી) 42 (ડી) 15 (ઈ) 48

(ગ) મને ઓળખો.

(૦૫)

(૧) મારો આકાર થાળી જેવો ગોળ છે.

(૨) હું નપુસંક લિંગે મોક્ષમાં ગયો.

(૩) હું અપ્રદેશી છું.

(૪) સાધુ-સાધ્વી લોચ કરે તો મારું તપ થાય

(૫) હું અઠ્ઠીદ્વિપની બહાર છું. પણ દેવ છું.

(ઘ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક શબ્દમાં આપો.

(૧૦)

(૧) આત્મા છે. અનાદિકાળથી છે અને અનંતકાળ સુધી રહેશે તેવી શ્રદ્ધા ક્યા તત્વ થી કરવી?

(૨) ભરત ક્ષેત્રની મર્યાદા કરતો પર્વત ક્યો છે ?

(૩) પ્રકાશ કરનારા જે દેવ છે તે ક્યા દેવ ?

(૪) જે મનન કરી શકે છે તેને શું કહેવાય ?

(૫) જેમાંથી સુખરૂપી અર્ક નીકળી ગયો છે અને માત્ર દુઃખ છે તે શું ?

(૬) પ્રદેશોના સમૂહને શું કહેવાય છે ?

(૭) જગ્યા, સ્થાન દેવાથી ક્યું પુણ્ય બંધાય ?

(૮) જેના ઉદયથી જીવ બીજા જીવોને પ્રીતિપાત્ર બને ?

(૯) હાથ, પગ, માથાની આકૃતિ ઠીંગણી હોય ?

(૧૦) મોરબીનો પૂલ તૂટતા ઘણાં બધા જણા સાથે મળીને જોવા ગયાં તો કઈ ક્રિયા લાગે ?

(ચ) માત્ર અંકમાં જવાબ લખો.

(૦૫)

(૧) આભ્યંતર તપ કેટલા છે ?

(૨) યતિ ધર્મ કેટલા ?

(૩) દહી નરકનાં નરકાવાસ કેટલા ?

(૪) કેટલા બોલનો ધારક મોક્ષે જાય ?

(૫) નામ કર્મની કેટલી પ્રકૃતિ ?

(૬) ૮ સ્પર્શનાં કુલ ભેદ કેટલા ?

- (૭) વૈમાનિક દેવની સંખ્યા ?
- (૮) લવણસમુદ્રમાં અંતરદ્વિપ મનુષ્ય ક્ષેત્ર નાં ભેદ કેટલા ?
- (૯) વસ્તુનું સાચું સ્વરૂપ તથા જેનું સદાકાળ હોવાપણું છે તે તત્વ કેટલા ?
- (૧૦) ઋષભદેવ ભગવાનનાં પુત્રો કેટલા ?

(છ) જોડકાં જોડો.

(૦૫)

(અ)		(બ)
(૧) ૧૦ કલ્પવૃક્ષથી જીવન જીવે	☐	(૧) હેય
(૨) પાપ, આશ્રવ, બંધ	☐	(૨) અલાભનો પરિષદ
(૩) એક વિષય ઉપર મનની એકાગ્રતા	☐	(૩) ઉણોદરી
(૪) પુણ્ય, સંવર, નિર્જરા, મોક્ષ	☐	(૪) મોક્ષ તત્વ.
(૫) વસ્તુની યાચના છતાં ન મળે	☐	(૫) પાપ તત્વ.
(૬) ભૂખ કરતાં ઓછું જમવું	☐	(૬) નમિ રાજર્ષિ
(૭) સર્વથા કર્મોનો ક્ષય થવો	☐	(૭) હરિકેશી મુનિ
(૮) મિચ્છા દંસણશલ્ય	☐	(૮) ધ્યાન
(૯) એકત્વ ભાવના	☐	(૯) ઉપાદેય
(૧૦) સંવર ભાવના	☐	(૧૦) અકર્મભૂમિ

પ્રશ્ન. ૫) કથાના આધારે જવાબ લખો.

(૦૫)

- (૧) મેઘકુમાર મુનિ ક્યા પર્વત ઉપર કેટલા દિવસનો સંથારો કર્યો હતો ?
- (૨) ગૌતમ ગણધર મહેલમાં કઈ રાણીના ક્યાં પુત્રને જોવા ગયાં હતાં ?
- (૩) મેઘમુનિનો અધિકાર ક્યાં સૂત્ર માં છે ?
- (૪) દશાર્ણભદ્ર નું અભિમાન દૂર કરવા ક્યાં દેવ આવ્યા હતાં ?
- (૫) દારક ગર્ભમાં હતો ત્યારથી તેને ક્યો રોગ થયેલ હતો ?

- (ખ) કોણ કોને કહે છે ? (૦૩)
- (૧) “શુભ કાર્યમાં વિલંબ ન કરો.”
- (૨) “તિર્યચના ભવમાં જીવદયા પાળવાથી તને માનવનો ભવ મળ્યો.”
- (૩) “મહાત્મા! આપે દીક્ષા લીધી છે તેથી આપ મારા પણ વંદનિક, પૂજનિક બની ગયા છો?”
- (ગ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (૦૨)
- (૧) ખેડ નો અધિપતિ હતો.
- (૨) ભગવાન મહાવીર ચંપાનગરીથી નીકળી નગરમાં પધાર્યા.
- પ્રશ્ન. ૬) કાવ્યનાં આધારે કડી પૂરી કરો. (૧૦)
- (૧) ભક્તામરની પૂર્તિ કરો. (૦૪)
- (૧) ભક્તામર જનાનામ્.
- (૨) બુદ્ધયા ંદીતુમ્.
- (૨) સાધુવંદણા ની પૂર્તિ કરો. (૦૬)
- (૧) કાકંદિનો ભાર.
- (૨) ધન્નો તોડ.
- (૩) ધન્ય હોય.